

Aan de slag met de eOverdracht

Checklist voor de CNIO

Versie 1, mei 2021

Aan de slag met de eOverdracht: checklist voor de CNIO

INTRODUCTIE

Hoi collega,

De verpleegkundige overdracht is een belangrijk en prachtig proces. Ook weten we al jarenlang dat de overdracht beter kan én moet. Jij staat aan de vooravond van dit mooie verbeterproces: de implementatie van de informatiestandaard eOverdracht, die in Nederland vanaf 2024 de norm wordt. Als CNIO kun jij daar een belangrijke rol in spelen: in het beïnvloeden van je bestuur, het meekrijgen van je collega's, of het blootleggen van nog ontbrekende zaken. Deze checklist is bedoeld om je daarbij te helpen.

Jij pakt je rol, geeft je collega's hun rol, inspireert, stimuleert, laat soms even heel duidelijk je stem horen en geeft complimenten. We wensen je heel veel succes, want het is een flinke uitdaging. En we hopen dat deze checklist je helpt. Als CNIO en/of als eOverdracht ambassadeur in welke vorm dan ook. Zodat je straks mag meegenieten van het eindresultaat en tevreden terug kunt kijken op een bijzonder proces.

Heb je na het gebruik van de checklist vragen: stuur dan een mail naar overdracht@venvn.nl
Wil je meepraten of meedoen? Sluit je dan aan bij de speciale [LinkedIn groep](#) over dit thema.

Veel succes!

Namens de ambassadeurs eOverdracht van het CNIO-netwerk (bereikbaar via: overdracht@venvn.nl)

Voor wie is deze checklist?

Waar CNIO (Chief Nursing Information Officer) wordt vermeld, kan ook een andere (verpleegkundige) beroepsbeoefenaar gelezen worden die een vergelijkbare rol of functie heeft in een zorgorganisatie. Zoals een verpleegkundige die als projectlid van de eOverdracht actief is, leden van een (V)VAR of PAR of andere ambassadeurs. Maak dan vooral gebruik van de relevante elementen uit deze checklist. Het functieprofiel van de CNIO lees je [hier](#).

Hoe gebruik je de checklist?

De stappen van de checklist kun je gebruiken op de manier die jou helpt in je (eigen leer) proces. Sla over, pak er eentje terug, net wat er nodig is. Het overzicht met middelen en bronnen in de bijlage kun je gebruiken voor het opzoeken van informatie.

STAP 1: BRENG DE HUIDIGE SITUATIE IN KAART

Het beantwoorden van onderstaande vragen en je verdiepen in de onderwerpen kan je helpen om je eigen kennisniveau te vergroten en te begrijpen hoe de huidige situatie in jouw organisatie en regio eruitziet.

A. Hoe staat het met je eigen kennis over de informatiestandaard eOverdracht?

- Wat weet je over de informatiestandaard eOverdracht?
- Wat weet je over de aanleiding (reden van ontstaan), urgentie, etc.?
- Wat weet je over de wijze van ontwikkelen (hoe is het tot stand gekomen, in welke tijd, met wie, etc.)?
- Wat weet je van de voordelen?
- Wat weet je van de inhoud van de eOverdracht?

- Wat weet je van het (werk)proces rond de overdracht?
- Wat weet je van de uitgangspunten van de eOverdracht (bijv. bedoeld voor uitwisseling tussen alle zorginstaties in Nederland, 'notified pull' principe, opbouw, uitgewerkt in zorginformatiebouwstenen (zibs), etc.)?
- Wat weet je over zibs en waarom de elementen van de eOverdracht omgezet zijn naar zibs?
- Wat weet je over de onderliggende taal en codering en waarom dit nodig is om gegevensuitwisseling mogelijk te maken met zo min mogelijk handmatig overnemen?
- Wat weet je over wat dit betekent voor de talen die nu gebruikt worden in de elektronische dossiers?
- Wat weet je over de benodigde/ voorgestelde technische specificaties (globaal)?
- Wat weet je over de InZicht regeling?
- Wat weet je over het verplichte karakter van de eOverdracht?

B. Hoe verloopt de verpleegkundige overdracht in jouw organisatie?

- Is er een beleid voor de overdracht/ontslag? Zo ja hoe ziet dit beleid eruit?
- Hoe ziet het werkproces eruit?
- Met welke zorginstellingen wisselt jouw organisatie vooral gegevens uit?
- Hoeveel overdrachten ontvangt de organisatie per jaar?
- Hoeveel overdrachten verzendt de organisatie per jaar?

Het ontvangen van een overdracht

- o Hoe, bij wie en wanneer wordt de verpleegkundige overdracht ontvangen (via een 'broker', per mail, met de zorgvrager mee, fax, helemaal niet, etc.)?
- o Wat gebeurt er met een overdracht (worden gegevens overgenomen in het dossier, waar, hoe; bijv. helemaal handmatig overnemen, deels handmatig overnemen, etc.)?

Het verzenden van een overdracht

- o Hoe ziet de 'aanmeldprocedure' eruit voor het aanvragen van (nieuwe) zorg/ aanmelden van de overdracht?
- o Hoe komt een overdracht tot stand (helemaal handmatig, handmatig op basis van een 'standaard', deels automatisch gegenereerd uit het dossier, etc.)?
- o Hoe wordt de overdracht verzonden (via een 'broker', per mail, met de zorgvrager mee, fax, etc.)?
- Welke inhoud heeft de verpleegkundige overdracht nu?
 - o Wel of geen structuur (een format)? Waar komt deze structuur vandaan (hoe is deze tot stand gekomen)?
 - o Welke informatie?
 - o Welke taal (bijv. zelf gekozen of passend bij een van de classificaties zoals Omaha of NicNocNanda)?
 - o In welke mate gestructureerd en ongestructureerd?
- In welke vorm vindt uitwisseling plaats? (Bijv. pdf, word, handgeschreven, elektronisch van veld naar veld, etc.)
- Welke applicaties/ systemen worden gebruikt rond de overdracht? Denk hierbij niet alleen aan je ECD/ EPD, maar ook aan een eventueel systeem voor capaciteitsmanagement (inzicht in beschikbaarheid in de regio) en/of het verzenden en ontvangen van een verpleegkundige overdracht (zogenaamde 'makelaar' en 'broker').
- Hoe ziet de IT-infrastructuur eruit?

C. Welke medewerkers in je organisatie spelen welke rol bij de overdracht?

- Welke rol hebben verschillende verpleegkundigen en verzorgenden in het opstellen en verzenden van de overdracht?
- Is er al een collega of een groep collega's bezig om de overdracht te verbeteren?
- Is er een vast aanspreekpunt in jouw organisatie voor de overdracht?

- Wie in de organisatie neemt besluiten over het beleid rond de overdracht/ ontslag? Wie heeft er invloed op?
- Wie in de organisatie neemt besluiten over de werkprocessen rond de overdracht/ het ontslag? Wie heeft er invloed op?
- Wie in de organisatie neemt besluiten over de inhoud en vorm van de overdracht? Wie heeft er invloed op?
- Wie in de organisatie neemt besluiten over de applicaties die nodig zijn? Wie heeft er invloed op?
- Wie in de organisatie neemt besluiten over de IT-infrastructuur die nodig is? Wie heeft er invloed op?
- Staat de eOverdracht op het netvlies van de CIO (Chief Information Officer)/ manager ICT? En CMIO (Chief Medical Information Officer)?
- Hoe staat het onderwerp op de agenda bij de VAR/VVAR/PAR/ of verpleegkundige staf?
- Hoe staat het onderwerp op de agenda bij de Raad van Bestuur?
- Hoe staat het onderwerp op het netvlies van andere stakeholders in de organisatie (kijk naar wat je hiervoor in kaart hebt gebracht)?
- Hoe is de beroepsgroep vertegenwoordigd? Bijvoorbeeld via de CNIO, VAR/VVAR/PAR of verpleegkundige staf.

D. Wat gaat goed rond de overdracht en welke knelpunten zijn er?

Ga in gesprek met verpleegkundigen, verzorgenden, transferverpleegkundigen, klantadviseurs en andere stakeholders (kijk naar wat je hierboven in kaart hebt gebracht) in gesprek (vergeet patiënten niet!), kijk naar VIM-meldingen, etc. en breng in kaart:

- Wat gaat er goed rond de verpleegkundige overdracht?
- Welke knelpunten zijn er?

E. Wat weet je over de regio?

- Hoe ziet de regio eruit (welke organisaties, soort, zorgaanbod, hoeveelheid, soort EPD/ECD, etc.)?
- Is er een regionaal overleg? Op welk niveau (bestuurlijk, meer tactisch of operationeel)? Wie neemt er deel vanuit de organisatie?
- Hoe staat de eOverdracht in de regio op de agenda?

F. Hoe staat het onderwerp gegevensuitwisseling op de agenda?

- Wat is de strategie van je organisatie en hoe draagt de eOverdracht bij aan deze strategie?
- Welke initiatieven/ projecten zijn er op dit moment en in de toekomst als het gaat om de gegevensuitwisseling? (Bijv. rond medische gegevensuitwisseling of medicatie-overdracht)?
- Wie heeft welke rol hierin?
- Hoe raken deze ontwikkelingen de eOverdracht? Welke afhankelijkheden en risico's zijn er?

STAP 2: AGENDEER DE eOVERDRACHT

In stap 1 heb je inzicht gekregen in de status van de (e)Overdracht in de eigen organisatie en de regio. Als de eOverdracht in de eigen organisatie of regio nog onbekend is, dan kun je met de eerstvolgende stap verder gaan. Als dit al bekend is, dan kun je stap 2 over slaan (of alleen elementen eruit meenemen) en doorgaan naar de fase waarin je als organisatie of regio staat.

A. Vergroot het kennisniveau in jouw organisatie

- Stel een projectgroep samen die zich verder in de eOverdracht verdiept: zorg dat in ieder geval iemand van ICT, een bestuurder en een aantal zorgprofessionals betrokken zijn. En wellicht ook (al) stakeholders of collega's uit andere organisaties.
- Organiseer interne bijeenkomsten of zorg dat er een stuk over de eOverdracht op Intranet verschijnt. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de informatie op de website van V&VN, Nictiz en de middelen in de bijlage. Kom je er niet uit, mail dan naar overdracht@venvn.nl
- Maak een eerste analyse of de subsidieregeling InZicht iets voor jullie is. Daarvoor kun je desgewenst contact opnemen met een van de adviseurs via inzicht@ictu.nl
- Bepaal met deze groep stakeholders hoe jullie in de regio met de eOverdracht aan de slag kunnen (al dan niet nog met behulp van de InZicht regeling). Schrijf zo nodig (per organisatie in de regio) een advies (in samenwerking met de VAR/ VVAR/ PAR/ verpleegkundige staf) aan de Raad van Bestuur. Hulp nodig bij het schrijven van een advies? Stuur een mail en vraag of iemand van het team Informatiestandaarden je kan helpen (informatiestandaard@venvn.nl)

B. Zorg ervoor dat de eOverdracht geprioriteerd wordt op de projectenkalender (in de eigen organisaties en organisaties in de regio)

- Als er nog geen contact is met organisaties in de regio: stem met je CIO & bestuurder af hoe je het contact gaat leggen met organisaties in de regio. Soms zijn er al gremia in de regio waar dit geagendeerd kan worden. In sommige gevallen is er al een bestuurlijk overleg in de regio. Stem af hoe de eOverdracht daar op de agenda kan komen.
- Mocht er al een proces gestart zijn in de regio om subsidie aan te vragen: meld je dan bij de projectleider/ programmacoördinator. Laat je bijpraten over de stand van zaken en stem af wat jouw rol vanuit de organisatie is. Maak afspraken over hoe verder. Vaak start de regio met sessies om het kennisniveau op één lijn te krijgen en de huidige en gewenste situatie in kaart te brengen. Zorg dat de juiste medewerkers vanuit de organisaties aan deze sessies deelnemen en neem je interne mensen alvast mee in de ideeën/uitgangspunten rond de eOverdracht. Denk naast de technische kant (informatie-architect, EPD-adviseur, etc.) vooral ook aan de (transfer)verpleegkundige kant. Les van de proeftuinen: zie het als een veranderkundig programma waar de verpleegkundige van begin tot eind een richtinggevende rol moet spelen!
- Afhankelijk van waar jouw organisatie/ regio staat: zorg dat het programma via de voor jullie gebruikelijke route van (project)portfoliomanagement geprioriteerd wordt. Vaak omvat dit een vooronderzoek waarin o.a. inzicht gegeven wordt in o.a. aanleiding, doel, opzet, globale planning, financiën en andere benodigde resources. Zorg dat je als CNIO de aanjager bent en kunt beargumenteren waarom dit project hoog op de agenda moet staan (zie stap 1: urgentie, aanleiding, relatie met organisatie-strategie en bijv. relatie met de wetgeving die eraan komt.).

C. Stem met je CIO en bestuurder af hoe je het gesprek aan gaat met de EPD/ ECD-leverancier

Er zijn landelijk waarschijnlijk al vanuit andere zorgorganisaties/ regio's gesprekken gevoerd met de leverancier van de EPD/ECD. Laat jezelf op de hoogte stellen van het resultaat van deze gesprekken; vaak zijn er al offertes uitgebracht aan andere organisaties.

- Controleer of de eOverdracht bekend is bij je EPD/ ECD-leverancier. Zo niet, zorg dat ze zich hierover informeren.
- Controleer of de leverancier al aan een leverancierstafel deelneemt/ heeft deelgenomen.
- Vraag na - indien nog niet bekend - binnen welke termijn de leverancier de zibs in denkt te kunnen bouwen. Ga na hoe dit proces er volgens hen uit gaat zien en stem hierbij af welke rol verpleegkundigen en verzorgenden gaan spelen bij het bepalen hoe de zibs worden ingebouwd. NB: bij het inbouwen van de zibs moet een leverancier keuzes maken die effect hebben op hoe de verpleegkundige in het dossier werkt, bijvoorbeeld de mate waarin het

dossier het verpleegkundig proces ondersteund. Zorg dus dat je afspraken maakt/ borgt dat deze besluiten genomen worden na afstemming met verpleegkundigen en verzorgenden.

(Stem ook met je CMIO af hoe jullie samen zorgen dat artsen ook een stem hebben in hoe ze volgens de zibs gaan vastleggen in het dossier.).

D. Stem intern af met degene die eigenaar is van de applicatie die jullie nu eventueel gebruiken voor 'zorgbemiddeling' en/of het systeem dat jullie gebruiken om de huidige overdracht te versturen en/of te ontvangen.

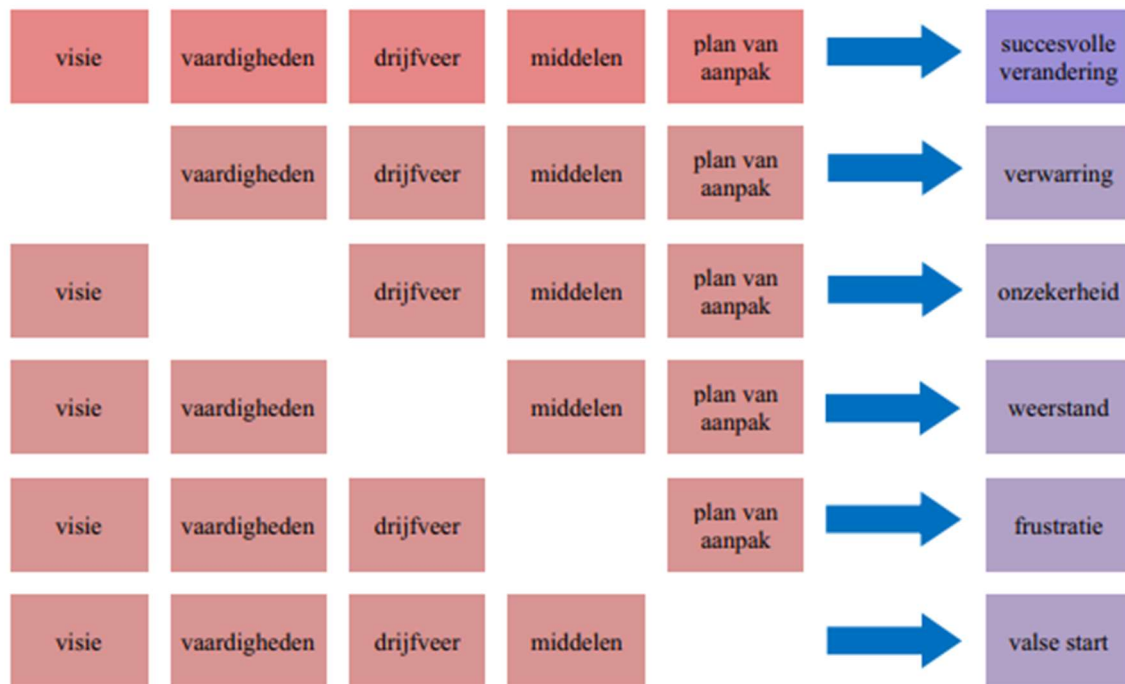
- In stap 1 heb je inzichtelijk gemaakt welk applicaties/ systemen betrokken zijn bij de overdracht/ het ontslagproces. Zoek uit wie hier eigenaar van is en ga in gesprek met deze eigenaar. Is diegene al op de hoogte van dat er tijdens het programma ook gekeken wordt welke applicaties in de nieuwe situatie nodig zijn?
- Hoe zit het met contracten die eventueel wel/ niet aflopen in een bepaalde periode rond de implementatie?
- Stem af welke rol de eigenaar speelt t.a.v. de implementatie van de eOverdracht.

STAP 3: BEREID DE IMPLEMENTATIE VOOR

Een goede voorbereiding is het halve werk. Dat geldt ook hierbij. Hier lees je een aantal tips die daarbij kunnen helpen:

- Betrek en informeer zoveel mogelijk stakeholders. Denk hierbij bijvoorbeeld aan groepen die betrokken zijn bij beleid rond het ontslagproces. Zij moeten weten dat de eOverdracht eraan komt, wat dit betekent en met wie ze contact op moeten nemen als ze vooraf aan of tijdens de implementatie wijzigingen willen aanbrengen in bijvoorbeeld de werkprocessen rond ontslag. Afstemming tussen dit soort groepen en de projectorganisatie is belangrijk.
- In de regio is een plan van aanpak nodig en er is een plan van aanpak nodig voor het interne deel, dat hierop aan sluit. Zorg dat je als CNIO betrokken bent bij het opstellen van dit plan. Geef bijvoorbeeld feedback en zorg dat de betrokkenheid en regie van en door verpleegkundigen en verzorgenden goed geborgd is. Als het goed is zit je nu als CNIO in bijvoorbeeld een stuurgroep en zul je vanuit deze rol reageren op dit plan en bepalen wanneer het akkoord is voor start.
- Kijk onder andere nadrukkelijk mee in de programma/projectorganisatie. Hebben verpleegkundigen en verzorgenden op de verschillende niveaus voldoende invloed op het proces en product? Het is bijvoorbeeld heel normaal dat je voor het programma/ project een 'use case' (een of meerdere) kiest, bijvoorbeeld wijkverpleging naar ziekenhuis en vice versa. Zorg dat verpleegkundigen hierin een stem hebben en kunnen beargumenteren waarom de voorkeur hiernaar uitgaat om hiermee te beginnen).
- Denk mee bij het vinden van de juiste verpleegkundigen en verzorgenden en zorg dat ze voorbereid zijn. Inspireer ze, neem ze mee in de uitleg, geef ze verantwoordelijkheid en steun ze als ze dit nodig hebben.
- Zorg dat je ambassadeurs hebt in je organisatie. Kennis en bewustwording creëren, vragen beantwoorden, zorgen adresseren, boodschappen herhalen, enthousiasmeren, etc.; je kunt het niet alleen! Ontdek vroeg in het proces wie geschikte ambassadeurs kunnen zijn. Onder verpleegkundigen en verzorgenden, maar denk ook aan de CIO, bepaalde bestuurders, managers, leidinggevenden, IT-medewerkers en (!)artsen.
- Denk nadrukkelijk na over een plan om verpleegkundigen en verzorgenden mee te nemen in de veranderingen die eraan komen. Qua concrete werkprocessen is dit wellicht nog niet voldoende inzichtelijk. Maar je weet bijvoorbeeld nu al wel hoe groot de overgang is van meer ongestructureerd naar meer gestructureerd vastleggen. Hoe zorg je dat verpleegkundigen en

verzorgenden straks gemotiveerd zijn om anders gegevens vast te leggen? Denk hierbij onder andere aan de 'voorwaarden' voor een succesvolle implementatie:

Figuur 1 Managing complex change

Bron: https://www.researchgate.net/figure/The-Delores-Ambrose-model-of-managing-complex-change_fig1_316320621

- Vergeet ook niet om tijdig met je collega CMIO en je aanspreekpunten bij de paramedici te kijken naar welke verandering je ook gaat vragen van artsen en paramedici. Bepaalde zibs bevatten informatie die ook door artsen en paramedici in het zorgproces wordt vastgelegd. Hoe nemen zij hun collega's hierin mee? Het succes hangt mede af van hun bereidwilligheid.

Tot slot: aanvullingen of suggesties?

We hopen dat deze checklist je helpt om jouw rol te kunnen pakken bij de implementatie van de eOverdracht in jouw organisatie. Heb je aanvullingen of suggesties? Stuur deze naar:

overdracht@venvn.nl

Bijlage: beschikbare middelen gegevensoverdracht

Laatste update - V&VN – AVO – mei 2021

Doelgroepen

- Zorgorganisaties
- Verpleegkundigen & Verzorgenden (V&V)
- Ambassadeurs (VAR, CNIO's, functioneel beheerders, V&VN afdelingen)

Onderwerp + middel	Eigenaar	Primaire Doelgroep	Link
eOverdracht algemeen			
Animatie eOverdracht	Bureau InZicht	Breed publiek	https://youtu.be/UN_K2pGQOcs
Website Nictiz	Nictiz	V&V	https://www.nictiz.nl/standaarden/eoverdracht/
Demo eOverdracht	Bureau InZicht	V&V	https://inzichtwegwijzer.nl/demo/
Factsheet eOverdracht	V&VN	V&V	https://www.venvn.nl/media/megjb1mo/20200824-factsheet-eoverdracht.pdf
Stappenplan 'aan de slag met eOverdracht'	V&VN	V&V	https://www.venvn.nl/media/bnodysyx/def-stappenplan-aan-de-slag-met-de-eoverdracht-website.pdf
Toolkit eOverdracht V&VN	V&VN	V&V	https://www.venvn.nl/thema-s/vastleggen-en-overdragen/toolkit-eoverdracht/
Dossier vastleggen en overdragen website V&VN	V&VN	V&V	https://www.venvn.nl/thema-s/vastleggen-en-overdragen/
Training ambassadeur eOverdracht	V&VN	V&V	https://www.venvn.nl/agenda/?theme=gegevensoverdracht&department=venvn-algemeen
eOverdracht techniek			
Landingspagina eOverdracht	Nictiz	ICT	https://informatiestandaarden.nictiz.nl/wiki/Landingspagina_Verpleegkundige_Zorg
PGO			
Animatie PGO	Bureau InZicht	Breed publiek	https://youtu.be/oH_m6-gX5yc
Demo PGO	MedMij	Breed publiek	https://inzichtwegwijzer.nl/demo/ https://www.medmij.nl/demopgo/
Regeling Inzicht			
Website ministerie	Ministerie VWS	Ambassadeurs en Zorginstellingen	https://www.dus-i.nl/subsidies/inzicht
Website regeling Inzicht	Bureau InZicht	Zorginstellingen	https://inzichtwegwijzer.nl/
Eenheid van Taal			
Publicatie Informatieberaad	Informatieberaad Zorg	V&V	https://www.informatieberaadzorg.nl/over-het-informatieberaad/publicaties/publicaties/2017/11/1/wat-is-eenheid-van-taal
Webinars over SNOMED	Nictiz	V&V	https://www.nictiz.nl/snomed-online-modules/
Verslaglegging			
Richtlijn verslaglegging	V&VN	V&V	https://www.venvn.nl/media/jutbak5v/verple-1.pdf NB, er is een herziene versie in de maak: deze wordt in de zomer van 2021 verwacht
Proeftuinen			
Publicatie 'Geef InZicht door'	Ministerie VWS	Breed publiek	https://www.informatieberaadzorg.nl/actueel/nieuws/2020/07/02/geef-inzicht-door

Aan de slag met de eOverdracht: checklist voor de CNIO

Onderwerp + middel	Eigenaar	Primaire Doelgroep	Link
Bericht over proeftuin Zeeland (Curamare)	Adapcare	Breed publiek	https://www.adapcare.nl/case-studies/case-study-curamare-eoverdracht.html
Zoek verder op proeftuinen eOverdracht op Internet			
Praktijkverhalen			
CNIO Isala	Registratie aan de bron	V&V	https://www.registratieaandebron.nl/succesverhalen/cnio-frida-van-de-klippe-van-dam-isala
Ontregel de Zorg	ORDZ	V&V	https://www.ordz.nl/de-zeven-met/florian-van-hunnik
Implementatie			
Artikel registratie aan de bron	Nieuwsbericht registratie aan de bron		https://www.registratieaandebron.nl/events-en-nieuws/we-hebben-landelijke-afspraken-nodig-voor-de-implementatie-van-zibs-en-bgz
Handleiding registratie aan de bron	Registratie aan de bron	ICT	https://www.registratieaandebron.nl/tools/modellen-sjablonen-en-richtlijnen#item/het-implementatie-en-uitwisselingsmodel
Onderzoeken en peilingen			
Peiling eOverdracht V&VN 2020	V&VN	V&V + Zorginstellingen	https://www.venvn.nl/nieuws/verpleegkundigen-en-verzorgenden-willen-betere-digitale-overdracht/ https://www.venvn.nl/media/ntwj3rxq/20201021_eoverdracht_resultatenpeiling.pdf
Peiling eOverdracht V&VN & Nictiz 2017	V&VN en Nictiz	V&V + Zorginstellingen	https://www.nictiz.nl/wp-content/uploads/2018/04/Onderzoeksrapport-vpk-overdracht-DEFINITIEF.pdf
Peiling verpleegkundige overdracht V&VN & Nictiz 2014	V&VN en Nictiz	V&V + Zorginstellingen	https://www.nictiz.nl/wp-content/uploads/2014/09/Onderzoeksrapport_verpleegkundige_overdracht.pdf